Agència
de Gestió d'Ajuts
Universitaris
i de Recerca

Memòria justificativa de recerca de les convocatòries ACOM, AMIC, AREM, ARAFI, ARAI, ARIE, CTP-ITT, CTP-XI, EXCAVA, MQD, PBR, RDG i XIRE

La memòria justificativa consta de les dues parts que venen a continuació:
1.- Dades bàsiques i resums
2.- Memòria del treball (informe científic)

Tots els camps són obligatoris

1.- Dades bàsiques i resums

Nom de la convocatòria

MQD

Llegenda per a les convocatòries:

ACOM	Ajuts a projectes de recerca d'abast local i comarcal
AMIC	Ajuts per a projectes de recerca en matèria d'immigració internacional a Catalunya
AREM	Ajuts per a projectes adreçats a la recuperació de la memòria històrica
ARAFI	Ajuts per incentivar la recerca aplicada i la formació universitària en matèria d'immigració a Catalunya
ARAI	Ajuts per a incentivar la recerca aplicada en matèria d'immigració a Catalunya
ARIE	Ajuts per a donar suport al desenvolupament de projectes de recerca i innovació en matèria educativa i d'ensenyament formal i no formal
CTP-ITT	Ajuts per accions de cooperació en el marc de la comunitat de treball dels Pirineus Ajuts per a projectes d'investigació i desenvolupament tecnològic.
CTP-XI	Ajuts per accions de cooperació en el marc de la comunitat de treball dels Pirineus Ajuts per al desenvolupament i la consolidació de xarxes temàtiques de recerca.
EXCAVA	Ajuts per al desenvolupament de treballs de camp de prospecció i/o excavació arqueològica o paleontològica de rellevància científica i d'impacte internacional
MQD	Ajuts per al finançament de projectes per a la millora de la qualitat docent a les universitats de Catalunya
PBR	PBR Projectes Batista i Roca. Ajuts per al finançament de projectes de recerca en l'àmbit de les Ciències Socials i les Humanitats
RDG	Ajuts per al finançament de projectes de recerca que tinguin per finalitat l'estudi de les desigualtats i violències originades per motius de gènere
XIRE	Ajuts per a donar suport a l'establiment de xarxes incentivadores de la recerca educativa

Títol del projecte ha de sintetitzar la temàtica científica del vostre document.
Desenvolupament d'un mètode semipresencial per a l'ensenyament del llatí

Dades de l'investigador responsable

Nom
Esperança

Cognoms
BORRELL VIDAL

Correu electrònic
borrell@ub.edu

Agència
de Gestió d'Ajuts
Universitaris
i de Recerca

Dades de la universitat / centre al que s'està vinculat
UNIVERSITAT DE BARCELONA. FACULTAT DE FILOLOGIA. DEPT. DE FILOLOGIA LLATINA.
GRAN VIA DE LES CORTS CATALANES 585, 1er. pis. 08007 BARCELONA

Número d'expedient
2006MQD00150

Paraules clau: cal que esmenteu cinc conceptes que defineixin el contingut de la vostra memòria.
Recurs didàctic.. Llatí. Suport digital. Rendiment academic. Autoavaluació. Semipresencialitat

Data de presentació de la justificació
13/12/07

Generalitat de Catalunya
Departament d'Innovació,
Universitats i Empresa

Agència
de Gestió d'Ajuts
Universitaris
i de Recerca

Nom i cognoms i signatura
del/de la investigador/a

Vistiplau del/de la beneficiari/ària

Resum del projecte: cal adjuntar dos resums del document, l'un en anglès i l'altre en la llengua del document, on a més s'esmenti les dades següents: les dades del lloc on s'ha fet l'estada i la durada del projecte.

Resum en la llengua del projecte (màxim 300 paraules)

El projecte té com a objectiu principal l'elaboració de materials didàctics orientats a facilitar l'adquisició i consolidació dels coneixements específics de llengua llatina, imprescindibles per a aquells estudiants de clàssiques que tenen greus mancances en les primeres etapes de la seva formació universitària.
La posada en marxa d'una web ha permès allotjar els continguts específics del mètode, titulat ara LLATÍ EN LÍNIA (http://www.ub.edu/hesperialatina/enlinia.htm), estructurats de la manera següent:
1) Metodologia de la traducció.
2) Un selecció de passatges d'obres llatines, de baixa i mitjana dificultat.
3) L'accés a un recull d'exercicis autoavaluatius de sintaxi i traducció de textos breus, procedents en la seva totalitat d'obres llatines que n'inclouen la seva referència corresponent. Aquests exercicis, a més, es presenten ordenats d'acord amb la seva dificultat i amb vincles a la gramàtica per tal que aquesta actuï com a suport per a la seva correcta comprensió.
4) El recurs interactiu d'un lèxic llatí en què, a més de les 600 paraules més freqüents, s'han inclòs totes les paraules que apareixen en els exercicis de sintaxi i traducció (total aprox. 1.300 paraules).
5) Un conjunt d'exercicis autoavaluatius de morfologia nominal, pronominal i verbal que han de contribuir a resoldre les mancances dels alumnes.
6) Una gramàtica elemental, confegida especialment per a aquest mètode, amb la informació imprescindible per a resoldre els dubtes i mancances que la complimentació i autocorrecció dels exercicis pugui posar en evidència.
Tots aquests materials, i d'altres que s'implementaran en els propers mesos, han estat pensats perquè els estudiants els treballin de manera autònoma, però amb la garantia que, mitjançant l'adreça de contacte i el tracte diari amb el professorat, resultin una eina que permeti millorar el rendiment acadèmic en el Primer Cicle de l'àrea de Filologia Llatina.

Resum en anglès (màxim 300 paraules)

The main objective of the project is the creation of didactic materials directed to provide the acquisition and consolidation of an specific knowledge of Latin wich is essential to those students of Classical languages who have serious lacks during the first phases of their university education. The starting of a website has allowed setting up the specific contents of the method, now entitled LLATÍ EN LÍNIA (http://www.ub.edu/hesperialatina/enlinia.htm), as follows:
1) Methodology of translation.
2) A selection of low and intermediate difficulty passages from Latin works.
3) The access to a collection of sef-evaluation syntax exercises and their translation of short text, all of them selected from the Latin works with their respective references. Besides, these exercises are presented in an orderly way according to their difficulty degree and with links to the corresponding grammar points in order to be useful to the correct comprehension of the exercises.
4) The interactive support of a Latin lexicon that includes, besides the 600 most frequent words, all of the words that appear in the syntax and translation exercises making a total number of 1.300 words aproximately.
5) A set of self-evaluation exercises of nominal, pronominal and verbal morphology that will help to solve the students' lacks.

Resum en anglès (màxim 300 paraules) – continuació-

6) An elementary grammar specially made for this method with the essential information to solve doubts and problems that the fulfillment of the sef-evaluation exercises will eventually show. All of these materials, and others that will be added during the next months, have been designed so that the student will work in an autonomous way, but with the guarantees that, throug the contact address and daily intercourse with professors, it will be a tool to improve the academic performance during the first cycle of the Classical Philology area.

2.- Memòria del treball (informe científic sense limitació de paraules). Pot incloure altres fitxers de qualsevol mena, no més grans de 10 MB cadascun d'ells.

Agència
de Gestió d'Ajuts
Universitaris
i de Recerca

L'AGAUR inclourà a RECERCAT la memòria justificativa en versió digital. Per aquest motiu, us demanem el vostre consentiment per introduir a RECERCAT el contingut científic de la vostra justificació de recerca. Si esteu d'acord amb aquesta proposta, cal que llegiu la **llicència Creative Commons** i ens envieu el document que us adjuntem imprès, omplert i signat a:

Programa de documentació científica
Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca
Via Laietana, 28 2na planta
08003 Barcelona

RECERCAT

Les persones sotasignants en qualitat de beneficiàries i/o responsables de l'ajut de l'Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca (AGAUR), amb núm d'expedient 2006MQD0015, manifesten el seu consentiment exprés per tal que la justificació presentada en el marc de l'esmentat ajut sigui introduïda al dipòsit digital RECERCAT del Consorci de Biblioteques Universitàries de Catalunya, d'acord amb els termes especificats a la llicència Creative Commons de Reconeixement-No-Comercial-SenseObra Derivada.

Aquesta llicència estableix que es permet copiar, distribuir i comunicar públicament l'obra sempre que se'n citi l'autor original i la institució que l'empara i no se'n faci cap ús amb finalitats comercials ni obra derivada. Per obra derivada s'entén aquell document que ha estat editat, traduït, combinat amb materials de tercers, canviat de format, o modificat de qualsevol altra forma.

☒ Sí, estic d'acord amb el text anterior.
☐ No, no estic d'acord.

Barcelona, 13 de desembre de 2007

Nom i cognoms i signatura
del/de la investigador/a

Vistiplau del/ de la beneficiari /ària

Aquelles persones o institucions que ho requereixin, amb una adequada argumentació, podran sol·licitar, si escau, un retràs màxim de dos anys per introduir la memòria justificativa a Recercat.

2. Memòria de treball

2.1. Introducció

El projecte titulat *Desenvolupament d'un mètode semipresencial per a l'ensenyament del llatí*, que a partir d'ara anomenarem LLATÍ EN LÍNIA, elaborat i preparat gràcies al finançament de l'AGAUR, té com a característica principal que els seus recursos són **instruments útils** per els estudiants de Clàssiques, però, a la vegada, aquests són **suficientment flexibles** com per ser adaptats en altres contextos (pensem en arqueòlegs, medievalistes, estudiosos de la història de la ciència i la matemàtica,...).

El reconeixement del grup de treball que coordino com a Grup d'Innovació Docent de la Universitat de Barcelona HESPERIA LATINA ha permès l'obtenció d'un espai web en el servidor de la UB i, en conseqüència, la creació d'una pàgina web (http://www.ub.edu/hesperialatina/index.html) on penjar els materials didàctics del nostre projecte sota el títol LLATÍ EN LÍNIA (http://www.ub.edu/hesperialatina/enlinia.htm).

Disposar d'una web ha fet de la nostra feina un **espai obert**, atès que pot créixer i millorar, **dinàmic**, perquè és capaç de respondre a les necessitats que es vagin plantejant, **fàcil d'emprar** per a qualsevol estudiant avesat a consultar pàgines de recursos diversos, i **viu**, ja que en els propers mesos anirem incorporant, entre altres materials, la locució dels textos llatins, començant pels exercicis de sintaxi i traducció, per tal d'acostumar l'estudiant a la pronúncia correcta del llatí.

2.2. METODOLOGIA DE TREBALL

En les reunions de grup de treball, prèvies a les actuacions concretes, es van prendre decisions sobre els temes següents:

1. El format de sortida dels materials: calia decidir si els materials es presentarien en un CD o en una pàgina web. L'elecció va ser la pàgina web perquè d'aquesta forma s'eliminaven els problemes de finançament i de distribució i això permetia l'ampliació dels materials en fases successives.
2. Sol·licitar de la UB el reconeixement com a Grup d'innovació docent (= GID), acció que ens permetria, a més de donar a conèixer institucionalment el nostre grup de treball, l'accés a un espai web dins el servidor de la nostra Universitat, la creació d'una pàgina web amb el nom del grup, i el seu manteniment.
2. Els continguts teòrics concrets que calia implantar en el primer nivell del mètode semipresencial per tal de complir amb els objectius del projecte finançat per l'AGAUR.
3. Determinar quins d'aquests continguts calia dotar d'exercicis pràctics tant pel que fa a la morfologia com a la sintaxi i la traducció.
4. L'elecció de les obres llatines de les que en aquesta fase s'obtindrien el textos per a ser treballats pels nostres estudiants.
5. Quin era el lèxic llatí de què calia partir. S'acordà fornir una base de dades en dues fases:
   a) incloure les 600 paraules més freqüents segons el recompte estadístic de *Le Laboratoire d'Analyse Statistique des Langues Anciennes* (http://www.cipl.ulg.ac.be/lsl.htm), publicat per DELATTE, L. *et alii*, *Dictionnaire fréquentiel et index inverse de la langue latine*. L.A.S.L.A., Liège, 1981.
   b) afegir els lemes necessaris per a desenvolupar els exercicis de sintaxi i traducció.
6. Quines eren les aplicacions informàtiques que calia dissenyar.
7. L'assignació de tasques concretes i el calendari.
8. Endegar les actuacions concretes per a contractar dos becaris (de gener a novembre de 2007), mitjançant concurs de mèrits.

2.2.1. ACTUACIONS

- **Sol·licitud de reconeixement del GID HESPERIA LATINA**

A la convocatòria de la UB de desembre de 2006 per al reconeixement de Grups d'Innovació Docent es va presentar la memòria descriptiva de les actuacions dutes a terme fins aleshores pel grup de treball, els seus objectius i la concessió del finançament del projecte de l'AGAUR. El grup, amb el nom d'HESPERIA LATINA, va ser reconegut en la resolució de 2 de febrer de 2007.

- **Contractació de becaris**

El concurs, fallat el dia 10 de gener de 2007 sota la presidència de la degana de la Facultat de Filologia, va anomenar:

– Joan Maria Jaime Moya, estudiant d'últim curs de carrera de Filologia Clàssica, i

– Joana Maria Noguera Duran, llicenciada en Filologia Clàssica.

La renúncia al cap de poc dies de la llicenciada, davant una oferta de treball com a professora substituta de secundària, va obligar a reorientar els nostres esforços cap al Servei de Tecnologia Lingüística (= STeL) de la UB per tal d'obtenir una ajuda qualificada sobretot pel que fa al disseny de bases de dades i la seva visualització en una pàgina web.

- **Creació de bases de dades**

Amb la col·laboració del Servei de Tecnologia Lingüística (= STeL) de la Universitat de Barcelona es van dissenyar amb ACCESS dues bases de dades: una, per a introduir el lèxic llatí (eina de suport fonamental per a la comprensió dels textos), i una altra, per a confegir un glossari de termes gramaticals com a eina auxiliar.

La implementació d'aquestes bases de dades topava amb problemes a l'hora de la seva visualització a la web. Així doncs, s'optà per bolcar les dades introduïdes en un aplicatiu específic que permetia una interfície més adient. L'equip informàtic de l'STeL s'encarregà del seu desenvolupament.

- **L'elaboració del lèxic de base**

L'aplicatiu de l'STeL va esdevenir una eina força adequada: va permetre el bolcat de dades ja introduïdes a la base de dades d'ACCES i va facilitar la continuació del treball mitjançant una interfície més còmoda que, a més, permetia enllaçar amb la web de manera que pogués obrir-se al mateix temps que es feia un exercici.

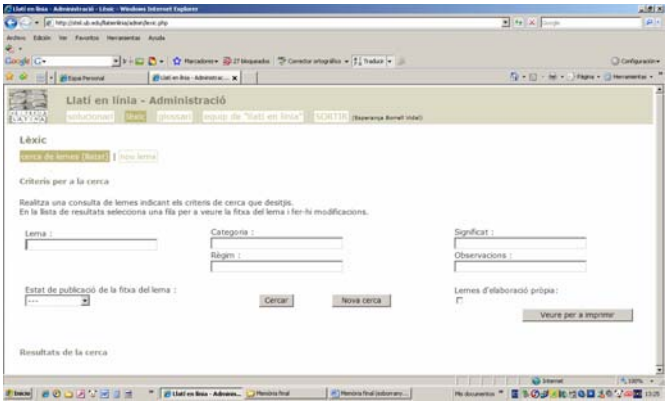

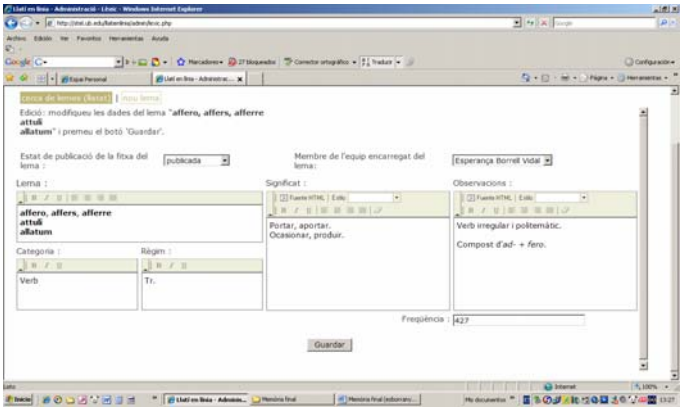

Pantalles 1, 2
Pantalles de treball de l'aplicatiu del lèxic llatí

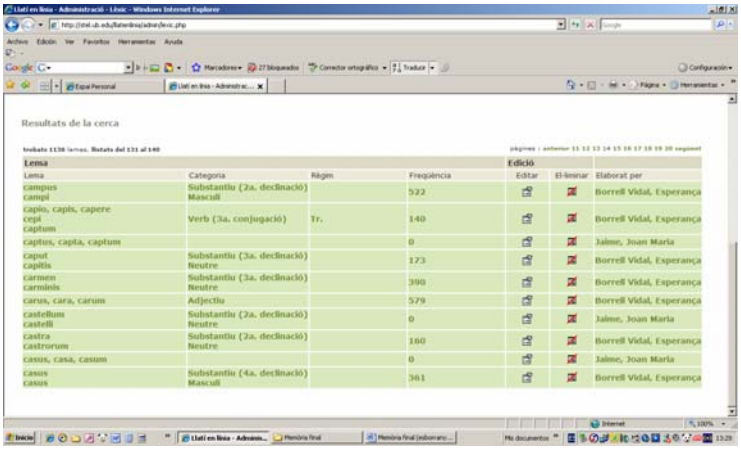

Pantalla de treball on es visualitza una part de la informació i el membre de l'equip que l'ha redactada.

Arribada la fase final del projecte, el nostre lèxic té 1.136 entrades, incloses 298 de referència interna. Sobre la visualització del lèxic, vegeu l'apartat 2.2. Funcionament de la web.

- **La creació d'un recull de textos**

Objectiu principal de l'ensenyament-aprenentatge del llatí és fer una lectura comprensiva dels autors llatins. Ara bé, el seu nivell de dificultat és sovint força notable[1]. Per tal de poder oferir un recull de textos d'autors clàssics assequible, s'ha procedit al buidatge, tot i que no exhaustiu, d'una part de la *Guerra de les Gàl·lies* i de la *Guerra civil* de Juli Cèsar, i de trossos d'algunes obres de Ciceró. Part d'aquest material ha estat emprat per a l'elaboració d'exercicis de sintaxi i traducció; una altra part s'inclourà en breu a la web en l'apartat corresponent a textos originals, i una tercera part apareixerà a "Textos adaptats", és a dir, aquells en els quals hem esporgat les dificultats insalvables per als estudiants d'aquest nivell.

- **La creació d'exercicis de sintaxi i traducció**

El fet que el llatí no sigui una llengua viva amb una producció oral activa, com ara el català, l'anglès, etc., obliga a plantejar els instruments textuals de què cal servir-se a l'hora de formar filòlegs clàssics.

Sense fer un recompte exhaustiu de la tipologia dels textos emprats en la llarga tradició de docència del llatí, sí podem assenyalar que, entre textos d'autors llatins i textos ficticis o facilitats, hem optat per emprar els primers, és a dir, per passatges procedents de la literatura llatina, especialment d'època clàssica, escrits en prosa (sobretot, Cèsar i Ciceró); això no vol dir que no s'hagin inclòs altres autors, com ara Sèneca, però hem preferit basar-nos principalment en els ja esmentats per raons que potser no és aquí el lloc oportú per a explicar.

– Presentació de l'exercici

A banda de l'elecció dels passatges, sempre curts i, atesa la finalitat del LLATÍ EN LÍNIA, amb un sol nivell de subordinació, calia preparar un aplicatiu que permetés a l'estudiant realitzar la tasca de comprensió i traducció del text llatí de manera ordenada i rigorosa. És per això que, amb el suport de la Unitat de Suport a la Docència (= USD) de la UB, es van crear uns formularis amb el programa Adobe LyveCycle Designer (versió 8.0).

[1] El fet que la producció textual llatina sigui fonamentalment literària, dificulta l'aproximació directa en les primeres fases de la formació d'un llatinista; de fet, succeiria el mateix si, per aprendre anglès, s'hagués de partir de Shakespeare.

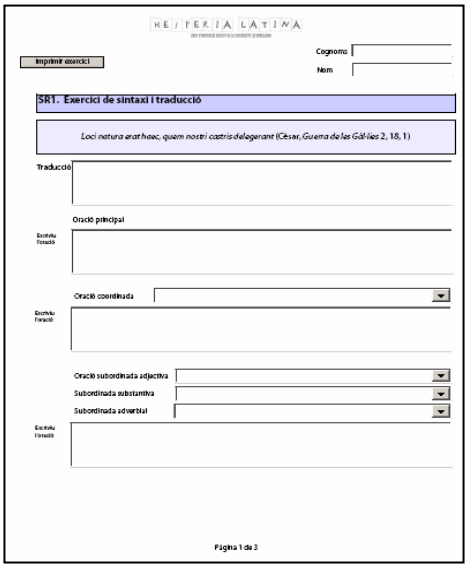

Pantalla 1
Text de l'exercici
Traducció
Estructura oracional

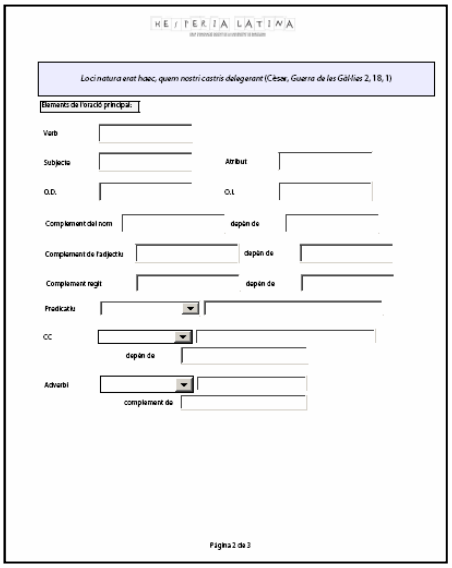

Pantalla 2
Text de l'exercici
Elements constitutius de l'O.P.

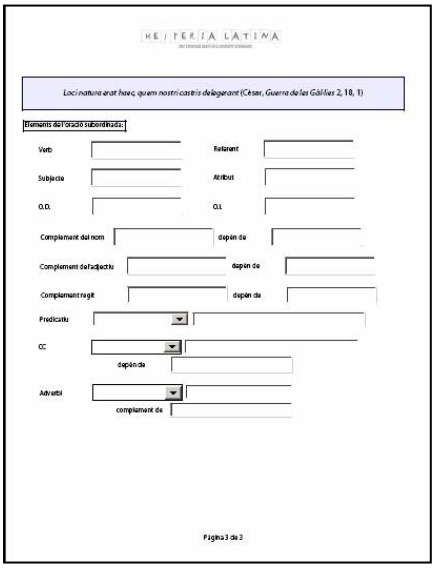

Pantalla 3
Text de l'exercici
Elements constitutius de la resta del text.

– Elaboració del solucionari

Calia també oferir a l'estudiant la possibilitat d'accedir a un solucionari específic de cada exercici que li permetés observar els seus progressos en l'assoliment dels continguts i copsar de manera objectiva les seves mancances a l'hora d'enfrontar-se a un text d'una dificultat baixa.

D'acord amb les nostres instruccions i desitjos, l'STeL ha desenvolupat també l'aplicatiu, força complex, que ha servit per a confegir el solucionari d'aquests exercicis.

L'aplicatiu consta de diverses pantalles de treball:

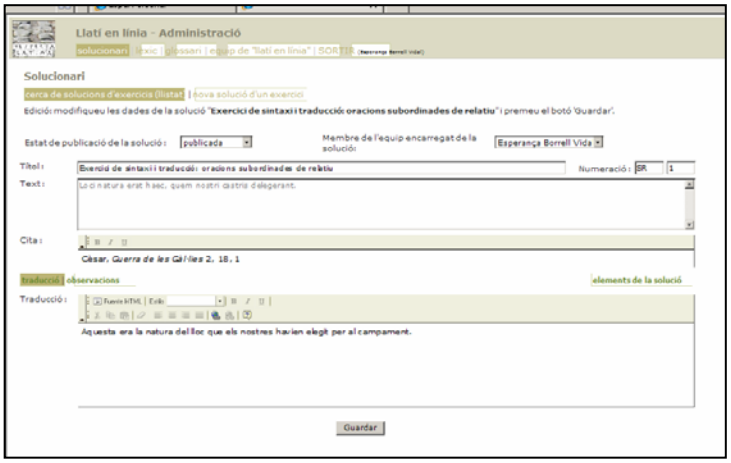

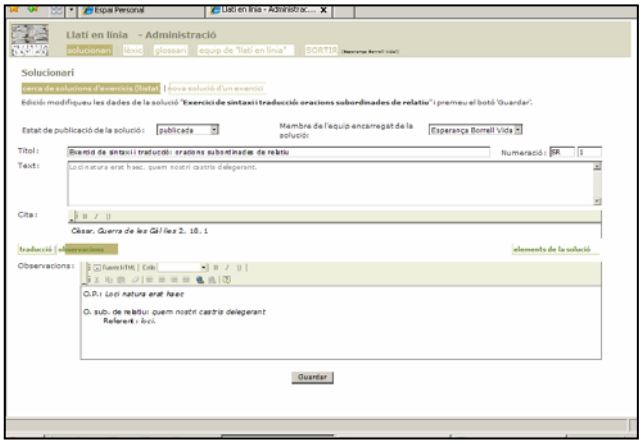

Pantalles 1 i 2
Serveixen per a introduir les **dades completes de l'exercici** (text, autor, obra i localització), la **traducció** (pantalla 1) i **observacions** (pantalla 2; en realitat, subpantalla de la 1).
Les **observacions** inclouen explicacions relacionades amb l'estructura del text i també aspectes culturals, geogràfics, institucionals, etc.

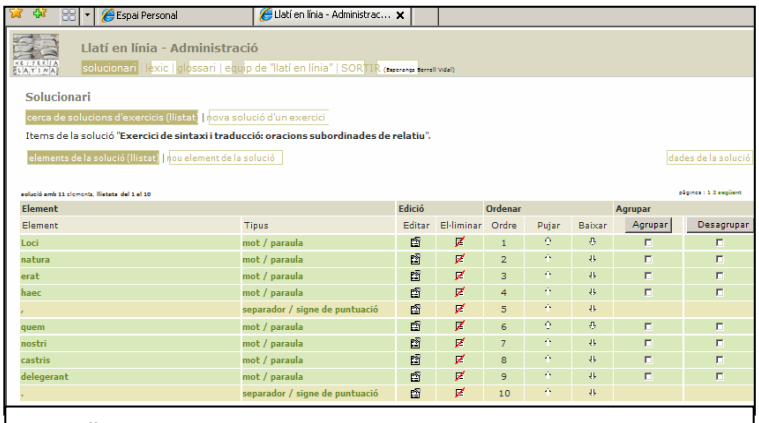

Pantalla 3

Aquesta pantalla, generada amb tots els elements constitutius del text llatí, dóna accés a altres pantalles on s'introdueixen les dades morfològiques i sintàctiques

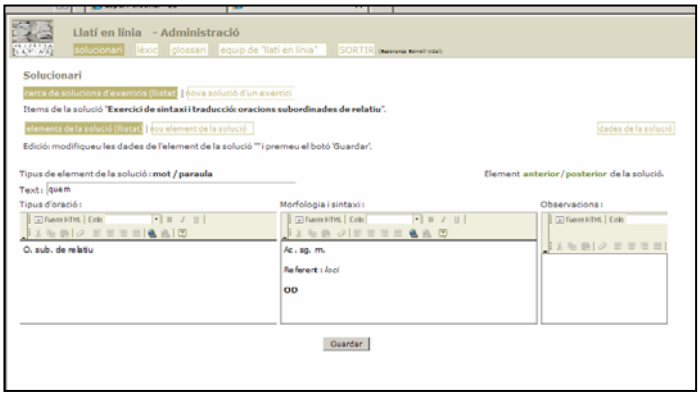

Pantalla 4

Des d'aquesta pantalla, s'introdueixen les dades concretes de cada element, ja siguin sintagmàtiques o oracionals.

Aquest aplicatiu s'ha adaptat bé a les nostres necessitats fins Al moment actual: ha estat, dins de les limitacions lògiques, fàcil d'omplir i permet una visualització final força àgil i amigable (vegeu apartat 2.2. Funcionament de la web).

L'accés a un recull d'exercicis autoavaluatius de sintaxi i traducció de textos breus, procedents en la seva totalitat d'obres llatines que n'inclouen la referència corresponent. Aquests exercicis, a més, es presenten ordenats d'acord amb la seva dificultat i amb vincles a la gramàtica per tal que aquesta actui com a suport per a la seva correcta comprensió.

El nombre d'exercicis preparat amb el seu corresponent solucionari és de 88.

- **La creació d'exercicis de morfologia**

Els solucionaris dels exercicis de sintaxi i traducció, i el seguiment del progrés de cada estudiant en les assignatures presencials, posen en evidència el nivell de coneixements de la morfologia llatina. Convençuts com estem que un bon domini de la morfologia és cabdal per a la comprensió de qualsevol text llatí que no sigui semànticament transparent[2], hem preparat un ampli ventall d'exercicis de morfologia nominal, pronominal i verbal amb aplicatius diversos: HOT POTATOES (versió 6) i formularis interactius amb Adobe LyveCycle Designer (versió 8.0).

L'avantatge del conegudíssim aplicatiu HP, que permet varietat de formats de pregunta-resposta, l'autoavaluació en forma de percentatge d'encerts i la possibilitat d'incorporar un temporitzador, esdevé, tot depenent de l'objectiu cercat, una eina qe suposa més esforç per a qui prepara l'exercici que el rendiment que en treu l'usuari final. Nosaltres hem preferit fer-ne un ús relativament reduït i restringit solament a la morfologia nominal (27 exercicis en total).

El nostre objectiu és aconseguir que la forma de qualsevol mot s'identifiqui amb poques o cap ajuda, atès que en la comprensió i traducció d'un text llatí no hi ha més ajuda que les eines instrumentals de les que es disposi (diccionari, edicions comentades, traduccions, bibliografia específica...). És per això que s'han elaborat formularis interactius d'identificació de formes nominals, pronominals i verbals de resposta oberta que, a la vegada, poden ser:

[2] La importància d'un bon coneixement de les relacions morfològiques i sintàctiques com a eina que estableix el nivell de domini competencial de qualsevol llengua moderna està recollit en l'informe *Marco común europeo de referencia para las lenguas: aprendizaje, enseñanza, evaluación* (http://cvc.cervantes.es/obref/marco/).

– Formularis de resposta orientada tant pel que fa a l'ordre de resposta com pel que fa al seu contingut:

HESPERIA LATINA

GRUP D'INNOVACIÓ DOCENT DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA

Imprimir exercici

MVR11. Exercicis de morfologia verbal: Tema de perfet (2a. conjugació, veu activa)
Marqueu totes les opcions correctes:

Forma	Persona						Mode										Veu	
	sg.			pl.			Indicatiu						Subjuntiu					
	1	2	3	1	2	3	Pr	Pi	Fi	PPf	PPL	FP	Pr	Pi	PPf	PPL	A	P
1. habuerim	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2. habuissemus	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3. habuisti	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
4. habuerant	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
5. habuimus	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
6. habueramus	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
7. habuerit	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
8. habuistis	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
9. habuero	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
10. habuissent	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

– Formularis d'elaboració (el formulari solament fixa l'ordre de les respostes)

HESPERIA LATINA

Imprimir exercici

MV7. Exercicis de morfología verbal (veu activa)

	Forma	Persona	Nombre	Temps	Mode	Veu	Conjugació	Enunciat	Traducció
1	credunt								
2	capiemus								
3	uiuis								
4	mittis								
5	uiuam								
6	uiolaui								
7	iubebis								
8	promittat								
9	interficeret								
10	diuiserint								

El nombre d'exercicis d'aquestes característiques és de 54, distribuïts de la manera següent: 12, de morfologia nominal; 6, de morfologia pronominal; 36, de morfologia verbal. Cadascun dels exercicis disposa del seu solucionari.

Aquests exercicis, a més, es presenten ordenats d'acord amb la seva dificultat i amb vincles a la gramàtica per tal que aquesta actuï com a suport per a la seva correcta execució.

- **La redacció d'una gramàtica**

Hem confegit també una gramàtica succinta, a base d'esquemes que inclouen sempre un exemple i la seva traducció. Sempre que això ha estat possible –cal tenir present que ha primat el criteri de la claredat – el contingut teòric s'ha il·lustrat amb una frase extreta dels autor llatins.

La finalitat d'aquesta gramàtica no és la d'explicar fil per randa totes les complexes relacions morfològiques i sintàctiques del llatí, sinó la d'oferir una eina de consulta ràpida on l'estudiant trobi, de manera rigorosa i coherent, la informació mínima imprescindible per a resoldre un dubte morfològic i/o sintàctic. És en aquest sentit que, per exemple, s'ha posat l'èmfasi en la morfologia flexional, atès que la no flexional (preposicions, conjuncions, adverbis, interjeccions) no ofereix dificultat en si mateixa si es fa servir el nostre lèxic i/o un diccionari.

7.2.3. ORACIONS SUBORDINADES ADVERBIALS (2): CONSECUTIVES			
NEXE RELACIONANT	– Afirmativa: ***ut, uti*** CAT.: 'que', 'de manera que' (+ indicatiu / subjuntiu)	*Iurabat, **ut quiuis posset credere*** (Terenci).	Jurava **de tal manera que qualsevol podia creure'l**.
	– Negativa: ***ut non, quin*** CAT.: 'que no', 'de manera que no' (+ indicatiu / subjuntiu)	*Eius ego ingenium ita laudo, **ut non pertimescam*** (Ciceró).	Jo elogio el seu talent, **de manera que no m'espanta**.
		*Nemo est tam fortis **quin rei nouitate perturbetur*** (Cèsar).	Ningú no és tan fort **que no es trasbalsi per la novetat de la situació**.
CORRELATS A L'ORACIÓ PRINCIPAL	Adverbis: *sic, ita, adeo, tam* CAT.: 'així', 'de tal manera', 'fins a tal punt'	*Nunc spero... **sic uiuere, ut nemini iocus sim*** (Petroni).	Ara espero viure **de tal manera que no sigui la riota de ningú**.
		Tam** demens est **ut sua uoluntate maereat (Ciceró).	És **tan** boig **que s'entristeix per pròpia voluntat**.
	Pronoms: *talis, tantus, is, hic...* CAT.: 'tal', 'tan gran',...	***Tanta** erat uentorum uis **ut naues in portum redire non possent.***	Era **tan gran** la força dels vents **que les naus no podien tornar al port**.
MODE VERBAL	Subjuntiu	*Iurabat, **ut quiuis posset credere*** (Terenci).	Jurava **de tal manera que qualsevol podia creure'l**.
EMPLAÇAMENT DE L'OR. SUBORD. CONSECUTIVA	Després de la seva oració principal	*Sol adeo aestate ardet, **ut herbae sitiant.***	El sol crema a l'estiu **fins al punt que les herbes s'assequen**.

Exemple de la disposició dels esquemes de sintaxi llatina

Un lincatge bidireccional (exercicis ⇆ gramàtica) facilita el treball i l'aplicació dels coneixements adquirits.

2.2. Funcionament de la web HESPERIA LATINA

Es pot accedir al mètode semipresencial des de la pàgina principal de la nostra web (http://www.ub.edu/hesperialatina/index.html)

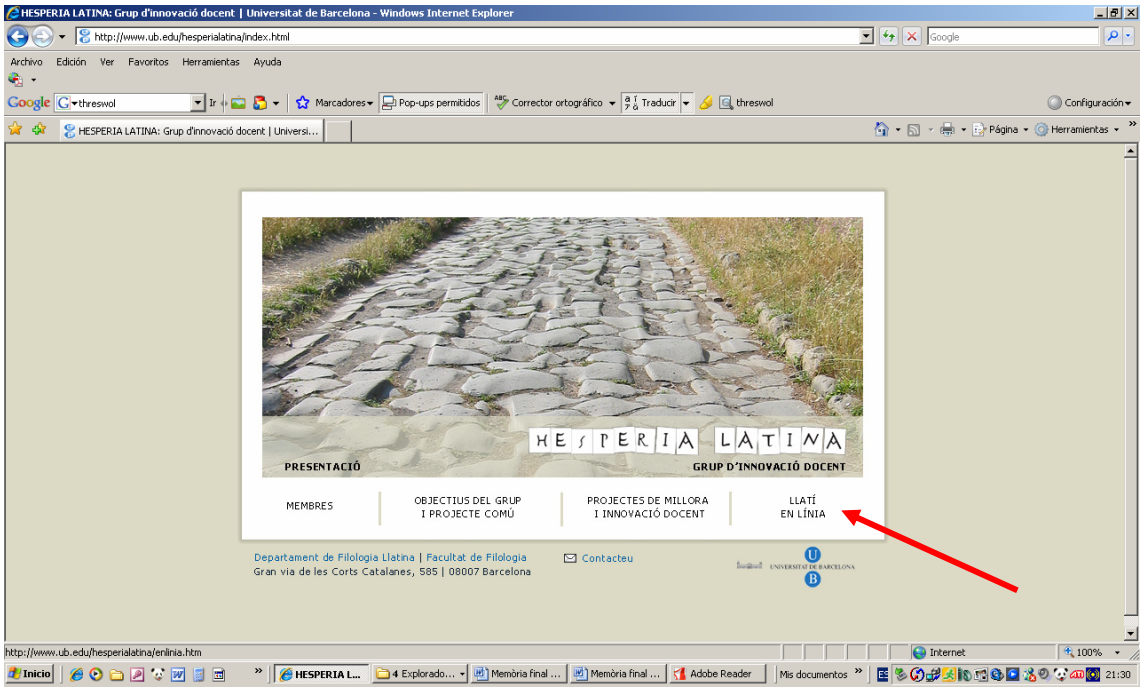

A continuació s'obre el menú desplegable:

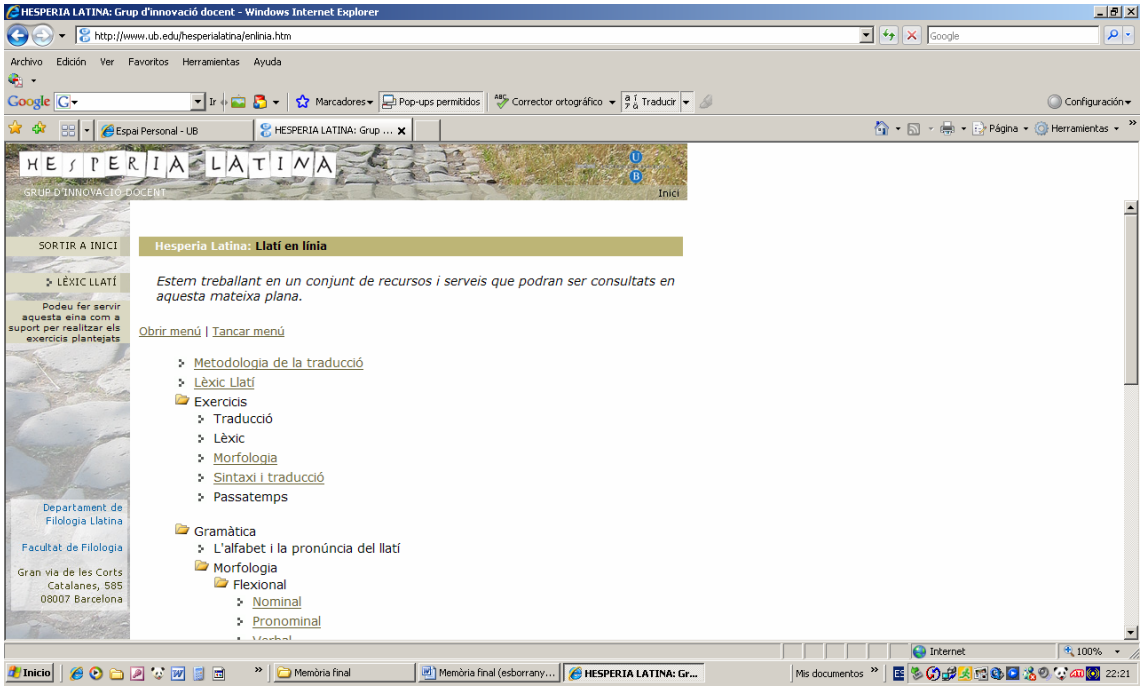

Des de qualsevol lloc dels menús desplegables i també des dels exercicis es pot obrir una finestra d'accés al **lèxic**.

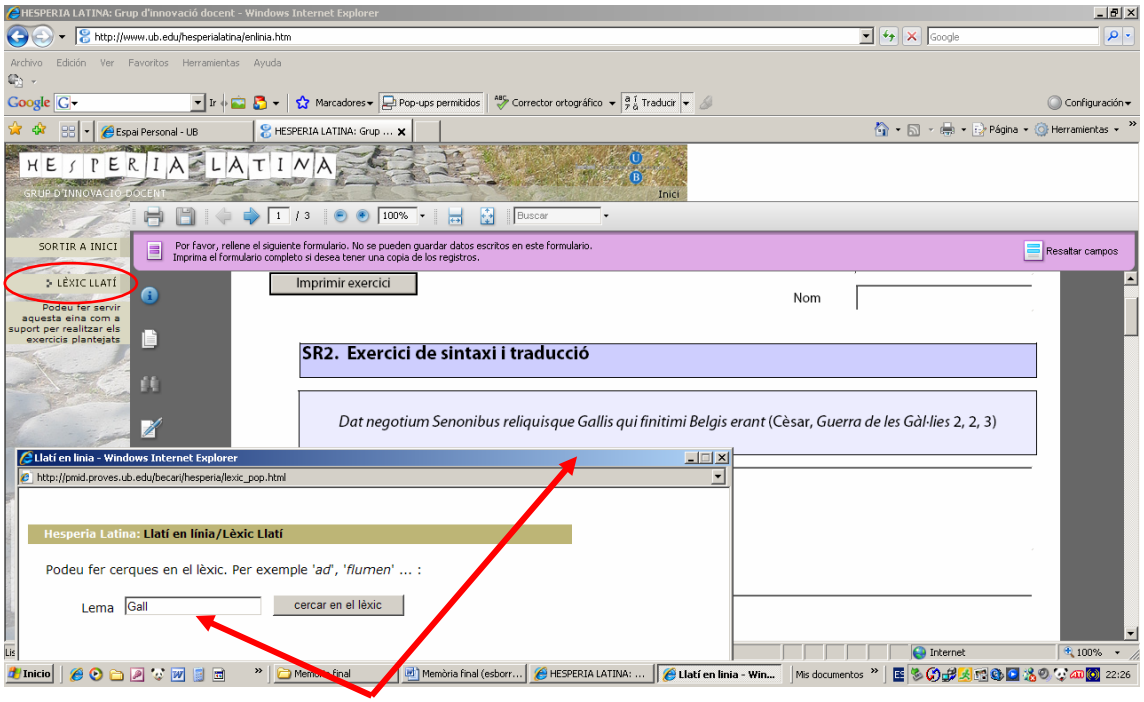

I accedir al resultat de la cerca:

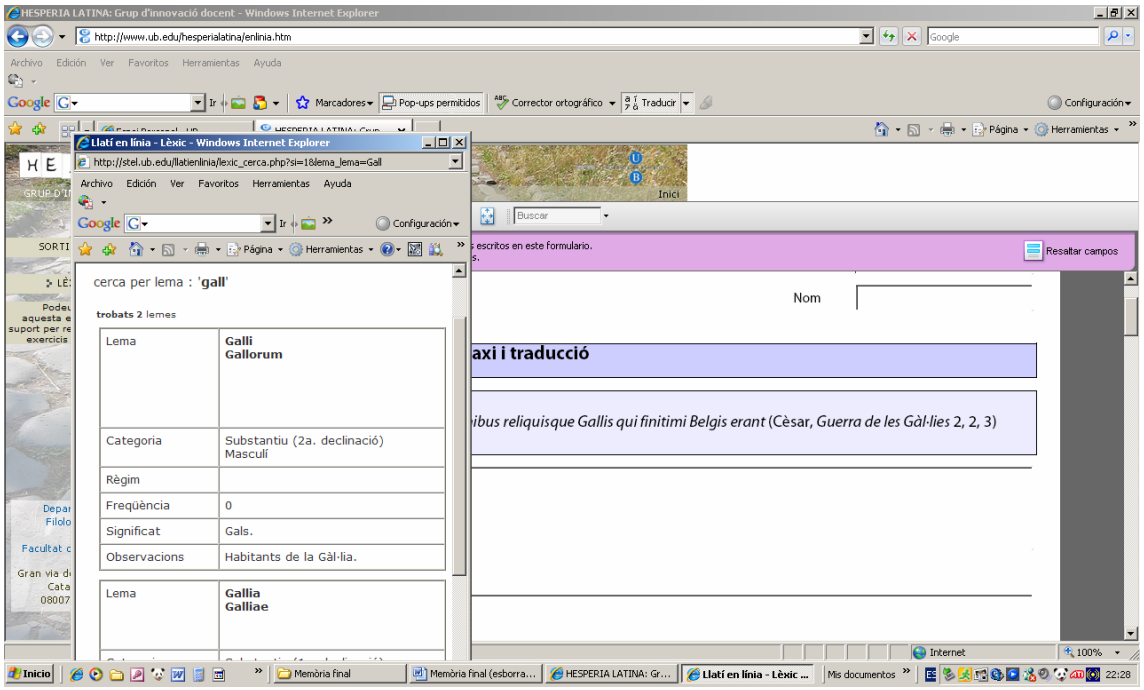

En els propers dies, la finestra amb el resultat de les cerques presentarà una interfície més amigable.

El solucionari dels exercici de sintaxi i traducció, accessible des del menú, té les característiques següents:

A mesura que el ratolí, o el cursor, es desplaça sobre els sintagmes del text llatí, s'obren dues finestres:

- finestra carbassa: assenyala el tipus d'oració;
- finestra verda: assenyala la informació morfològica, la funció sintàctica.

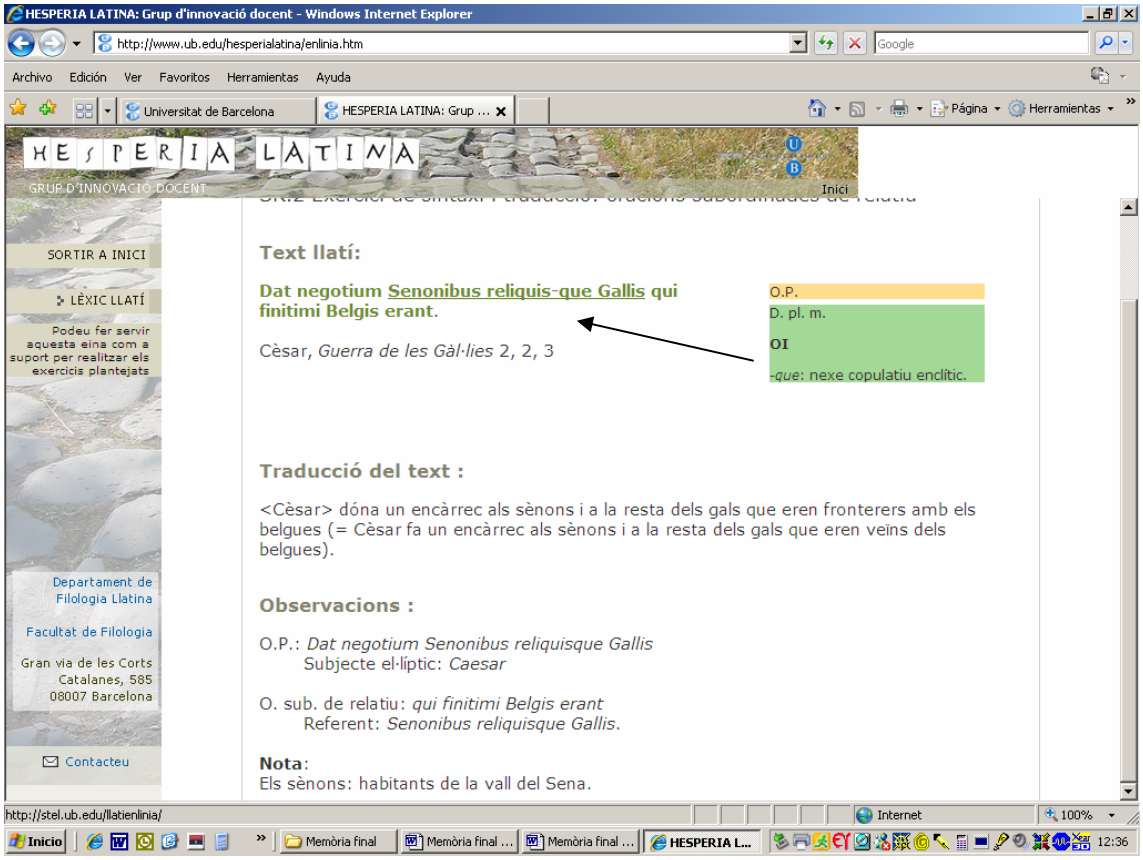

A continuació apareix la traducció del text i l'apartat d'observacions i notes.

2.3. Objectius aconseguits

S'han aconseguit la major part dels objectius que ens proposàvem:

- El forniment dels recursos necessaris per a la implementació d'un sistema d'ensenyament-aprenentatge semipresencial basat en les NTIC.
- La implementació, en fase avançada, dels recursos didàctics elaborats, que es completarà en els propers mesos.
- L'establiment de processos d'autoavaluació del rendiment dels estudiants.

La concessió d'un ajut de la Universitat de Barcelona per a Projectes d'Innovació Docent (10 d'octubre de 2006) per a dos anys (2007-2008) permet continuar el desenvolupament del mètode semipresencial LLATÍ EN LÍNIA mitjançant nous aplicatius i continguts per tal d'aconseguir un recurs didàctic en suport web d'abast més gran.